

Dr Živadin Pantić,
PK »Beograd«, Gazdinstvo »Vinogradi«, Vršac

ISPITIVANJE HORIZONTALNE I VERTIKALNE KORDUNICE I OPTEREĆENJA REZIDBOM KOD AFUS-ALIJA

Vinova loza je veoma podesna za brojne forme stabla. Među ovima kordunice zauzimaju važno mesto.

Predmet u ovom našem radu je ispitivanje dve forme kordunice, koje se bitno razlikuju prema položaju kordona na kome su raspoređeni rodni čvorovi.

Takođe je i broj okaca ostavljenih pri rezidbi predmet ovog rada.

Rađeno je na stonjoj sorti kasnijeg sazrevanja, koja je poznata da niže na luku formiranim lastarima ne nosi ili nosi manji broj cvasti odnosno grozdova.

USLOVI I METOD RADA

Ispitivanja su vršena u vinogradu Biotehničkog instituta, podignutom u Peći 1961. god. razmaka sadnje 3,00 x 0,75 m.

Klima je istočno-jegejska.

Zemljište je aluvijum ilovastog sastava.

Ispitivane forme stabla bile su:

- dvospratna horizontalna dvokraka kordunica sa spratovima na 80 i 160 cm, sa svakim spratom iz posebnog stabla i
- vertikalna kordunica s radnim čvorovima na oko 60 — 70 i 120—130 cm na jednom uspravnom stablu.

Tri varijante opterećenje okcima pri rezidbi bile su:

- minimalno sa 18 okaca po čokotu ili 72.792 okca po 1 ha,
- srednji sa 36 okaca po čokotu, odnosno 145.584 okca po 1 ha i
- maksimalno sa 54 okaca po čokotu, odnosno 218.376 okaca po 1 ha.

Odnos minimalnog prema srednjem i maksimalnom opterećenju je 1 : 2 : 2,5.

Ogledi su postavljeni kod formi stabla u tri ponavljanja po 20, a kod opterećenja sa okcima pri rezidbi u pet ponavljanja sa po 10 čokota.

Utvrđeni su i obrađeni pokazatelji: broj grozdova po čokotu, prinos grožđa po čokotu, prinos grožđa po 1 ha, prosečna težina jednog grožđa, sadržaj šećera i kiseline i glukoacidometrijski potencijal.

Ovim pokazateljima se sagledava svestrano ispitivana problematika.

REZULTATI I RAZMATRANJE

Rezultati ispitivanja se iznose u naredne dve tabele.

Daje se nužni komentar dobijenih rezultata za pojedine od ispitivanih pokazatelja.

1. Forme stabla

Podaci o istraživanjima na dve ispitivane forme kordunice iznose se u tabeli 1.

Rezultati u tabeli 1 pokazuju:

1. Broj grozdova po čokotu je veći na vertikalnoj kordunici za 13,9%.
2. Prinos grožđa po čokotu i jedinici površine je također veći na vertikalnoj kordunici, s tim što ovo povećanje iznosi 46,3%.
3. Sadržaj šećera u širi je približno isti, odnosno veći je za 1,1% u širi iz grožđa sa vertikalne kordunice.
4. Sadržaj ukupne kiseline je približno isti, odnosno nešto je (za 1,4%) manji u širi iz grožđa s vertikalne kordunice.
5. Glukoacidometrijski potencijal bio je:
 - na dvospratnoj horizontalnoj dvokrakoj kordunici 2,04, i
 - na vertikalnoj kordunici 2,51

Tabela 1 — Podaci ispitivanja horizontalne i vertikalne kordunice (Φ od 1965. do 1969. god.)

Pokazatelj	Horizontalna kordunica		Vertikalna kordunica	
	M \pm	%	M \pm	%
1. Broj grozdova po čokotu	11,5 \pm 2,5	100,0	13,1 \pm 4,2	113,9
2. Prinos po čokotu u g	2977 \pm 1731	100,0	4355 \pm 1628	146,3
3. Prinos po 1 ha u q	132,0 \pm 82,2	100,0	193,4 \pm 77,6	146,3
4. Prosečna težina 1 grožđa u g	267,8 \pm 69,0	100,0	110,4 \pm 88,4	41,2
5. Sadržaj šećera (g/100 ccm)	17,1 \pm 1,0	100,0	17,3 \pm 1,0	101,1
6. Sadržaj kiseline (g/l)	7,0 \pm 0,9	100,0	6,9 \pm 1,0	98,6

Dakle, nešto je veći na vertikalnoj kordunici, približava se brojki 3, dok se na horizontalnoj približava brojki 2.

2. Opterećenje okcima pri rezidbi

Podaci o ispitivanju opterećenja okcima pri rezidbi iznose se u tabeli 2.

Tabela 2 — Podaci uporednog ispitivanja opterećenja pri rezidbi (Φ od 1968. do 1970. god.)

Pokazatelj	Minimalno		Srednje		Maksimalno	
	M \pm	%	M \pm	%	M \pm	%
1. Broj grozdova po čokotu	9,5 \pm	4,7	14,0 \pm	4,9	16,6 \pm	6,8
2. Prinos po čokotu u g	1198	\pm 350	2915	\pm 419	3073	\pm 945
3. Prinos po 1 ha u q	75,0 \pm	11,2	126,6 \pm	92,8	136,0 \pm	40,0
4. Prosečna težina 1 grozda u g	223,1 \pm	10,4	160,6 \pm	16,4	148,5 \pm	14,8
5. Sadržaj šećera (g/100 ccm)	16,7 \pm	6,5	16,4 \pm	2,6	14,8 \pm	2,8
6. Sadržaj kiseline (g/l)	9,1 \pm	4,4	7,6 \pm	5,8	8,3 \pm	3,1
						174,7
						256,5
						181,3
						66,5
						88,7
						91,2

Rezultati izneti u tabeli 2 pokazuju:

1. Da broj grozdova raste s povećanjem opterećenja, ali povećanje broja grozdova nije adekvatno povećaju broja okaca, već je znatno manje.

2. Povećanjem broja okaca pri rezidbi povećava se i prinos grožđa po čokotu i jedinici površine vinograda, ali povećanje prinosa kod najvećeg opterećenja u odnosu na srednje nije adekvatno povećanju broja okaca. Znatno je manje.

3. Prosečna težina jednog grozda se smanjuje s povećanjem opterećenja, ali je razlika u smanjenju između minimalnog i srednjeg opterećenja veća nego između srednjeg i maksimalnog opterećenja.

4. Sadržaj šećera i kiseline u širi su najveći kod minimalnog, a opadaju povećanjem broja okaca. Ovo opadanje ne ide uporedno s povećanjem okaca.

5. Glukoacidometrijski potencijal bio je kod:

— minimalnog opterećenja	1,83,
— srednjeg opterećenja	2,16, i
— maksimalnog opterećenja	1,78.

Dakle, najveći je kod srednjeg opterećenja, kod kojeg se smatra i za najpovoljniji.

Povećanje prinosa nije adekvatno povećanju broja okaca po čokotu, odnosno jedinici površine vinograda. To se objašnjava time da broj razvijenih lastara nije ravan broju ostavljenih okaca. Broj grozdova po lastaru je veći ako je ostavljen manji broj okaca po čokotu.

Prinos ne određuje samo broj grozdova već i njihova prosečna težina. Činjenica je da veličinu prinosa uslovljava i broj grozdova i njihova prosečna težina (P a n t i ć, 2).

Vegetativna snaga čokota je faktor koji omogućava da se veći broj lastara razvije i da pod uslovom iste složenosti formiranih okaca da i veći broj grozdova, kao i da njihova prosečna težina bude veća u upoređenju s čokotom manje vegetativne snage (P a n t i ć, 3).

Prema Turkoviću (4) proizvodnja šećera je manja pri većem opterećenju čokota okcima pri rezidbi, pod uslovom iste vegetativne snage čokota.

Prema Faziniću (1) afus-ali zahteva dugu rezidbu i srednja opterećenja.

Naši rezultati pokazuju da je i naše srednje opterećenje dalo ipak najbolje i najkvalitetnije rezultate.

ZAKLJUČAK

Naša ispitivanja su pokazala:

1. Kod uporednog ispitivanja dvospratne horizontalne dvokrake kordunice sa spratovima iz posebnog stabla i vertikalne kordunice sa dva sprata rodni čvorova na istom stablu da je afusalia dala bolje rezultate uspravna kordunica.

2. Kod uporednog ispitivanja tri varijante opterećenja rodnim okcima pri rezidbi (18, 36 i 54 okca po čokotu) na dvospratnoj horizontalnoj dvokrakoju kordunici, na kojoj je ovo ispitivanje i vršeno, najbolji rezultati dobijeni su kod opterećenja od 36 okaca po čokotu, odnosno 145.584 okca po hektaru.

Ovo se može objasniti i sortnim svojstvom afusalia (duža rezidba i srednja opterećenja okcima pri rezidbi) i fiziološkim uslovima (najpodesnije opterećenje u vezi s vegetativnom snagom čokota).

LITERATURA:

1. Fazinić N.: Suvremeno vinogradarstvo. Zagreb. 1971.
2. Pantić Ž.: Uticaj meteoroloških elemenata, položaja okaca, podloga i nekih fitomera na intenzitet formiranja zimskih okaca kod vinove loze. Ljubljana. 1965.
3. Pantić Ž.: Prilog proučavanju opterećenja čokota rodnim okcima pri rezidbi. Nauka u praksi, III, 2. Padinska Skela. 1973.
4. Turković Z.: Gospodarska vrijednost sorata vinove loze. Zagreb. 1951.